

Zo maak je in drie stappen ruimte voor buitenruimte

Verdichting op de werkvloer

Buitenruimte om te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten (BOSS) begint zodra je de voordeur uit stapt. Het is een thema dat letterlijk iedereen aangaat, ongeveer de gehele buitenruimte bestrijkt en ook nog eens flankerende beleidsterreinen raakt. Denk aan wonen, groen, mobiliteit, jeugdzorg, onderwijs en inclusie. Werken aan betere BOSS-ruimte is daarom uitermate geschikt om alvast te oefenen met de Omgevingswet. Wanneer gemeenten hun omgevingsvisie, lokale inclusie-agenda en nu weer hun nieuwe lokale coalitieakkoorden presenteren, zien we echter weinig terug van plannen om aan de slag te gaan met BOSS-ruimte. Hoe komt dat toch?

In dit artikel drie invalshoeken om in jouw gemeente ruimte te maken voor buitenruimte. Deze invalshoeken maken deel uit van de lessen uit de cursus Speelruimte. In deze cursus leer je alles over BOSS-ruimte, van visie tot en met realisatie.

1. Met BOSS-ruimte zet je bewonersparticipatie in beweging. Wanneer we denken aan kinderen die goed buiten kunnen spelen, zien we al gauw een positief beeld op ons netvlies verschijnen. Het is iets waarover we het met elkaar eens zijn, ongeacht onze afkomst, economische status, politieke voorkeur of persoonlijke woonomgeving: ruimte om buiten te spelen is belangrijk. Het is natuurlijk goed nieuws dat we niet meer hoeven uit te leggen dat bewegen en spelen belangrijk zijn voor ieders welzijn. Maar juist omdat dit zo vanzelfsprekend lijkt, is het vaak geen onderwerp van gesprek – en daarmee ook geen onderwerp voor op de agenda of actielijst.

Dat is jammer, want het is ronduit uniek dat bewoners zo eensgezind en positief zijn over een onderwerp. BOSS-ruimte kan daarom het vliegwiel zijn voor bewonersparticipatie. Het is een thema waar energie in zit, dat bewoners in beweging zet en waarmee een gemeente zich kan profileren.

2. Breng je inrichtingsplannen tot leven door een onderscheidende BOSS-visie te integreren. Bij toenemende verdichting is het extra lastig om ruimte achteraf weer vrij te maken. En dat is helaas precies wat telkens gevraagd wordt wanneer blijkt dat de fysieke inrichting van de buitenruimte niet aansluit bij de behoeften van verschillende doelgroepen. Dit komt voornamelijk door gebrek

aan kennis en kunde over BOSS-ruimte aan de voorkant. Als de ruimte wordt ingevuld door stedenbouwkundigen, gebiedsontwikkelaars en landschapsarchitecten, is het aan hen in hoeverre er rekening wordt gehouden met BOSS-ruimte. Het voorzieningenniveau varieert dan van een paar sneue zwerfkeien in een wadi tot riante verzamelingen speeltoestellen op binnenhofjes.

Het centraal stellen van BOSS-ruimte bij nieuwbouw en gebiedsontwikkeling vraagt om deskundig maatwerk. Net als bij een maatpak van goede snit merk je het ook meteen wanneer het buiten goed zit. Verdichting en inbreiding buiten vragen in de planvorming om het beschikbaar stellen van voldoende ruimte en een eerlijke spreiding van voorzieningen op buurniveau. Ontwikkelingspartijen kunnen vanaf de inschrijving bij aanbestedingstrajecten hun plannen tot leven brengen door een onderscheidende BOSS-visie te integreren. Hiermee worden ook nodeloze kosten en ingewikkelde herinrichting achteraf voorkomen. Dit vraagt om ruimte in het proces om je te verdiepen in BOSS of samen te werken met experts.

3. BOSS-ruimte is een magneet om uiteenlopende maatschappelijke thema's in één keer op te pakken. Naast spreiding en kwantiteit gaat het buiten ook om kwaliteit. Hiervoor is synergie nodig, niet alleen buiten, maar ook in de organisatie. Op de verdichte werkvloer werken collega's aan tal van andere actuele thema's die een integrale aanpak vragen: kansengelijkheid, positieve gezondheid, inclusiviteit, biodiversiteit en klimaatadaptie.

BOSS-ruimte zorgt voor verbinding tussen fysiek domein en sociaal domein. Andere beleidsterreinen kunnen gebruikmaken van deze verbindende kwaliteit. Positieve gezondheid begint bijvoorbeeld bij gezonde buurten. In deze buurten kun je goed bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. Omdat de buitenruimte voor iedereen is,

In de cursus leer je alles over BOSS-ruimte, van visie tot en met realisatie

KALENDER VOORJAAR 2023

CURSUSDAGEN

9:00 – 18:00 uur

Cursusdag op locatie met aansluitend de mogelijkheid om aan te sluiten bij het netwerk diner*.

ONLINE SESSIONS

12:30 – 13:30 uur

Online sessies A t/m C behoren tot de lesstof, D en E zijn optioneel. Eenvoudig te volgen tijdens je eigen lunch-break via MS-Teams.

module 1 BELEID 9 maart 2023	16-03	A. Data-analyse	lesstof
	23-03	B. Beleid voor jongeren	
	30-03	C. Participatie bij beleid	
	14-03	D. Global Goals en kinderrechten	optie
	28-03	E. Omgevingswet en spelen	
module 2 ONTWERP 6 april 2023	13-04	A. Begroting en scenario's	lesstof
	20-04	B. Ontwerp	
	04-05	C. Participatie bij ontwerp	
	11-04	D. Uitdaging en inclusiviteit	optie
	25-04	E. Veiligheid en certificering	
module 3 REALISATIE 11 mei 2023	25-05	A. Inkoop spelen basiskennis	lesstof
	01-06	B. Circulair; hoe beginnen	
	08-06	C. Beheer- en uitvoeringsplan	
	23-05	D. Programma van Eisen	optie
	06-06	E. Handreiking circulair inkopen	

2023	JANUARI							FEBRUARI							MAART						
	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V	Z	Z
							1			1	2	3	4	5			1	2	3	4	5
	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12
	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19
	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26
	23	24	25	26	27	28	29	27	28						27	28	29	30	31		
	30	31																			
	APRIL							MEI							JUNI						
	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V	Z	Z
						1	2	1	2	3	4	5	6	7			1	2	3	4	
	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
	24	25	26	27	28	29	30	29	30	31					26	27	28	29	30		

Kalender 2023 van de cursus Speelruimte

Cursus Speelruimte is een samenwerking van:

raak je op een positieve manier aan sociale thema's. De buitenruimte zelf is fysiek. De inrichting heeft geen vaste vorm, waardoor ruimtelijke thema's kunnen worden ondergebracht in BOSS-ruimte. Zo ga je op een slimme manier om met (beperkte) ruimte en beschikbare middelen. Maak in jouw gemeente van BOSS-ruimte een magneet om uiteenlopende maatschappelijke thema's in één keer op te pakken.

Dit brengt ons bij de cursus Speelruimte van OBB spelmakers + ruimtedenkers en Stichting Speelruimte. Hier komen kennis en kunde samen. Interactieve werkvormen worden afgewisseld met kennislessen. Er is ruimte om direct buiten te oefenen met de lesstof en je zo de kennis eigen te maken.

De cursus Speelruimte is tevens dé plek voor netwerken en kennisuitwisseling met vakcollega's. Maak nu alvast ruimte in je agenda van 2023 om de cursus Speelruimte te volgen.

Drie lessen uit de cursus Speelruimte:

- leer hoe je bewonersparticipatie vormgeeft bij beleid en ontwerp;
- maak kennis met het BOSS-principe en welke ruimte en fysieke inrichting nodig zijn om de buurt gezond te houden;
- krijg grip op de verbinding met actuele thema's zoals klimaatadaptie, positieve gezondheid en inclusiviteit.

Wie nieuwsgierig is naar de cursus, kan meer informatie vinden op: www.obb-ingenieurs.nl/leerlijn-speelruimte/ of contact opnemen met aoife@obb-ingenieurs.nl voor een gratis proefsessie.

